

2016

Nieuwsbrief leren Boekbespreking

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Lieven Coppens

Referenties

Auteur:	Mirjam van Campen-Hoekstra
Titel:	ToM-basistraining Voor kinderen en jongeren met autisme en/of verstandelijke beperking
Uitgeverij:	Garant
Plaats:	Antwerpen Apeldoorn
Jaar:	2016
Pagina's:	241
ISBN handleiding:	978-90-441-3032-4
ISBN werkboek:	978-90-441-3314-4

Theory of Mind, vaak aangeduid als ToM, is het vermogen om zich een beeld te vormen van het perspectief van een ander en onrechtstreeks ook van zichzelf. Men maakt van dit vermogen gebruik wanneer men beschrijft wat een ander ziet, voelt of denkt vanuit zijn perspectief. Het is dan ook een noodzakelijke voorwaarde om tot empathie te komen, om zich te kunnen verplaatsen in het gevoelsleven van een ander. Net met dit zich kunnen verplaatsen in de gevoelens, emoties en gedachten van een ander hebben veel mensen met een autismespectrumstoornis en/of een verstandelijke beperking het moeilijk. Wat voor heel veel mensen iets is dat ze als vanzelf bezitten, zal hen moeten aangeleerd worden.

Eerder was er al de training van Pim Steerneman om de sociale interacties en de **Theory of Mind** in te oefenen. Deze werd door de Nederlandse Mirjam van Campen-Hoekstra, die zelf al jaren werkt met leerlingen met een autismespectrumstoornis en/of een verstandelijke beperking, bewerkt tot de training zoals deze hier besproken wordt.

De training bestaat uit een negentwintigtal lessen die zich concentreren rond zeven bouwstenen die de basis van de training vormen en die in opklimmende graad van moeilijkheid aan de deelnemers aan de training aangeboden worden. Deze bouwstenen zijn:

- Zelfbeeld;
- Perceptie en imitatie;
- Emotieherkenning;
- Doen alsof;
- Onderscheid maken tussen fantasie en werkelijkheid;
- Overtuigingen;
- Begrip van (complexe) humor.

Alle lessen zijn door de auteur volledig uitgeschreven in de handleiding en worden met de benodigde materialen – die trouwens heel mooi en slijtvast zijn uitgewerkt – in een opbergdoos aangeboden. Geen gedoe dus om eerst alles zelf klaar te maken. Voor elke les heeft de auteur dezelfde structuur gebruikt, waardoor het voor de trainer een fluitje van een cent is om zich het programma eigen te maken:

- Doel;
- Materiaal;
- Voorbereiding;
- Verloop;
- Huiswerk.

Het moet wel voor iedereen duidelijk zijn dat de trainer kennis moet hebben van autismespectrumstoornissen en ervaring moet hebben met kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking. Bovendien moet hij ook bereid zijn om waar nodig voldoende tijd in de voorbereiding van de lessen te steken. Maar dit spreekt eigenlijk voor zich.

De training is bedoeld voor kinderen en jongeren van acht tot en met veertien jaar die een ontwikkelingsleeftijd hebben van 5 tot 10 jaar. Het volledige pakket bestaat uit:

Nieuwsbrief leren Boekbespreking

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Lieven Coppens

- Een opbergdoos met daarin de handleiding en de benodigde materialen;
- Een individueel werkboek voor iedere deelnemer;
- Een plaats op het Internet waar een aantal verbruiksmaterialen gratis ter beschikking gesteld worden.

Materiaal dat volgens mij op elke school voor buitengewoon onderwijs type 9 (Vlaanderen) of op elke cluster 3 school (Nederland) standaard moet aanwezig zijn. Wat niet wegneemt dat het omwille van het M-decreet in Vlaanderen of het passend onderwijs in Nederland ook op andere scholen heel goede diensten kan en zal bewijzen.

[2016-01-10]